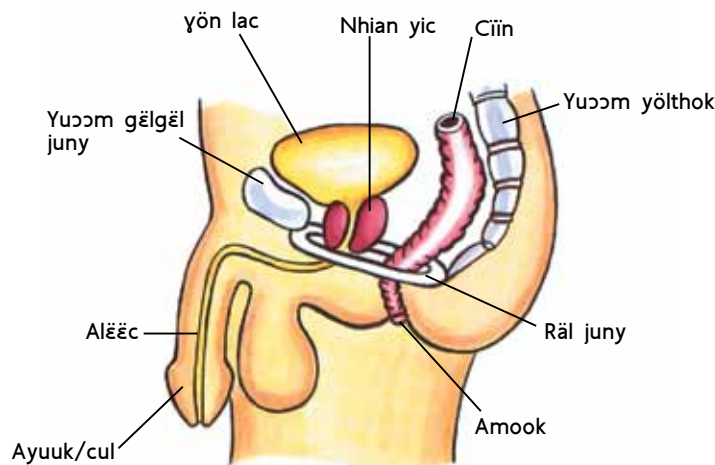

ACUEK AŇUUM YE KÄ YÏNDÄ?

AŇuum a leŇ yic acuek kuc juëc. Acuek kä cë riëëu raan aŇuum gɔl tueŇ yet ciëen cëmën awar cë thiet yöt yic.

Acuek aŇum ë moc aa yäc ku alëëc duööt nhial. Dhël la roor ku dhël læc aa tëëk acuek aŇuum yic. Acuek aŇuum kä kek aa yï kony ba la roor ku laac ya muk nhïim bë käŇ cï ye wat path. Keek aya aa raan kony toot. Apath ba acuek kuun aŇuum ŋiëc ya muk nhïim bik cï lær.

YEŇÖ DHIL YËN RÄL CIËËN ACUEK DUÄÄNY?

Rööl wëëc ruön ken yiic aa dhil laŇ acuek aŇuum ril tör.

Käkä aa læu bik räl acuek cɔl a lær nyin:

- Ret bi raan ret të yäc/alëëc cak;
- Kuil;
- Cuai;
- Jön ka thiek;
- ɣɔɔl këc lac köcc (cëmën ɣɔɔl raan math tap yäar, tongol wälä Adhiäma); wälä
- Niööp guöp.

Rööl cï acuek aŇuum cïn lær – rööl röt læc të ɣɔɔl kek, tiim kek wälä të tuuk kek – aa bë laŇ tëthi kek acuek aŇuum ku tækdä ka bë ŋiëc ya gum të këc ror dööt.

Duëëny acuek aŇuum aya a læu bë röör kony laac (bik cï ye kööl kaam bär yic ke tit lac).

Röör ræc yäac ken aa læu bik laŇ tëthi të duëëny kek acuek aŇuum rin bik ror cï ye dääk. Acuek wën raan cɔl agum të wic yen la roor aa nuët kek acuek aŇuum ebën.

ACUEK CIËËN AŇJUM TÖUKÄ TËNO?

Kë ba kaŇ looi ee ba Ňic ye acuek nen kek wïc duëëny.

1. Nyuööjë wälä tääjë yï taar ku päL yï ʏööm piny ku duk yï thar rot. Na wïc ka yï muk macaar yï thar ba acuek kuun aŇjum tiŇ tË ye kek kë riëëc ebën miëët thïn ku pälkä.
2. Rot yï thar ciët yï pën köth. PäL yic piny. Ye yï thar rot ku päL yic kë gäk yic rin ba tË ye acuek aŇjum luui thïn deet. Duk aŇjem ye nyiith yiic.
3. Na lɔ laac, ka them ba læc teem kööth bïn bïn ye lëu, ku bën laac dhuök. Loi kën rin ba acuek aŇjum lac ku duut Ňic – ku ye looi kën yic tök wik yic. Aläny du a lëu bë cak tË ye yïn læc teem kööth abak.
4. Käac ariään macaar nyin ka yï cë yï ʏöi wël macaar. Ka yï mit acuek aŇjum ku dut, tiŇ cuöl du ku nhian ku lɔn ye kek röt jɔt ku këëckä.

Na cïn tË ye yök, wälä cïn tË ye yïn læc teem kööth tË mën wën cï ye lueel aban 3 yic, wälä cuöl du ku nhian ku aa cï ye tiŇ ke jɔt röt ku këëckä cëmën wën cï ye lueel aban 4 yic, ka yï la tËn akiëm du, raan duun yï duääny wälä akuonyakim ë thi u thar. Keek kɔɔc kä aa lëu bik yï kony ba acuek kuun aŇjum cök piny. Röör cï acuek aŇjum nyin lär aa lëu bik tËthi yök tË duëëny kek acuek keen aŇjum.

BA ACUEK AŇJUM DUÄÄNY KADÄ?

Mën cïn acuek kuun aŇjum jal Ňic tË ye kek luui thïn, yïn a lëu:

- A lëu ba læc ku la roor duut tök. A lëu ba yï yic Ňöp ku miëët këriëëc ebën nhial. A lëu ba acuek aŇjum ya yök ke jɔt këriëëc ebën nhial tË Ňöp yïn yï yic. Them ba muk nyien tök ku jɔl kuen yet 8. Bën ke puöl yiic. A lëu ba gua yök tË ye yïn yic wuu thïn tË pël yïn acuek aŇjum yiic.
- Beric (nyith ku rat nhial) ku päL yic. Apath ba ya löŇ mocmooc ka 8 ku bën looi. Na cï lëu ba rɔt ku Ňöp mocmooc ka 8, ka them ba kaam bär yic tË cït tË ba lëu.
- Beric “röt ku Ňöp” yic arak juääc yet 12.
- Them ba looi kën yic 8 yet 12 arak tök, ku dhil ya löŇ kam ken.
- Ye kën looi (arak 8 yet 12) abak ka yï cë töc piiny, wälä ka yï cë nyuc wälä ka yï käac.

Ka yï duëëny acuek ajuum:

- Ye wëëi;
- Ye rot ku jət path;
- Duk ajuem ye nyiith yiic; ku
- Päl yï yčööm piny.

YE ACUEK AJUUM NJEC DUÄÄNY

Na ye acuek ajuum njec rot ku jət keek arak lik yiic ka cë cīt tē yin ye looi arak juääc ku a cï ye njec looi! Na kuc lon yin acuek ajuum njec rot ku jət keek wälä na cïn kē cē rot waar pëy ka 3 diäk yiic, ka yï cəl rot a kony akiëm du, raan duun yï duääny wälä akučnyakim ë thiu thar.

LOI DUËËNY KËN BË YA KË DUUN YE LOOI ABAK

Na ca rut ku jön acuek ajuum njic, ka path ba ya looi abak. Na ye looi abak ka path apëy. Ye yï puöu tääu thin tē looi yin yeen. Ləc kaam bin acuek ajuum ya duääny. Tekdä ka lëu ba ya looi kuat tē cïn la roor, tē dëk yin, wälä tē cïn yï kōu täac agerem nom.

Kä kōk lëu ba looi ba acuek ajuum cəl a ril:

- Ye rot cəl a kony tē jət yin kē thiek.
- Ye cam mīth tiim ku liëem ku dek biiny piu ka 6 yet 8 kōöl tōk yic.
- Duk ye cəl apëy tē le yin roor.
- Thiëc akim tē cï yin theëth, muk adhiama ku tonggol nhïim tiim ku yčəl
- Cəl cuaidu aye tō kaam bër du yic kek ruön ku.

WĪC KUCCNY

Na päl path, ka cë bë jäl rot. Ku tēkdä ka lēu bë ye nyin juak.

Na ye thar thiu, cök rēk bë ya thiu thin nycc, ka path ba dhiel cöl tĭj akīm. Ee dhiel laj kē lēu bĭ akīm kuöny yĭin bë thiu kōcc.

Yup Telepun Kuccny ë Kcc ce Lec Guum rin bë yĭ wēēt majan:

- Lēk;
- Wēēt; ku
- Athör thiik ë lēk.

YUM MAJAN* 1800 33 00 66 (8 nh yet 8 th Köölrrou yet Kööldhëtem), wälä.

Nem lökayukar kën: www.bladderbowel.gov.au

Wëü ë Telepun Kuccny kën aa ye Akuma Amatnhom ë Yothralia tääu piny dhël ë Aguir Lon Kuccny ë Kcc ce Lec Guum ku wëü kä aa ye Aguir ë Kcc ce Lec Guum Yothralia muk nhĭim.

* Na yuöp mabaal ka yĭn a bë wëü lik tääu piny tē cĭt tēn kuat mabaal.